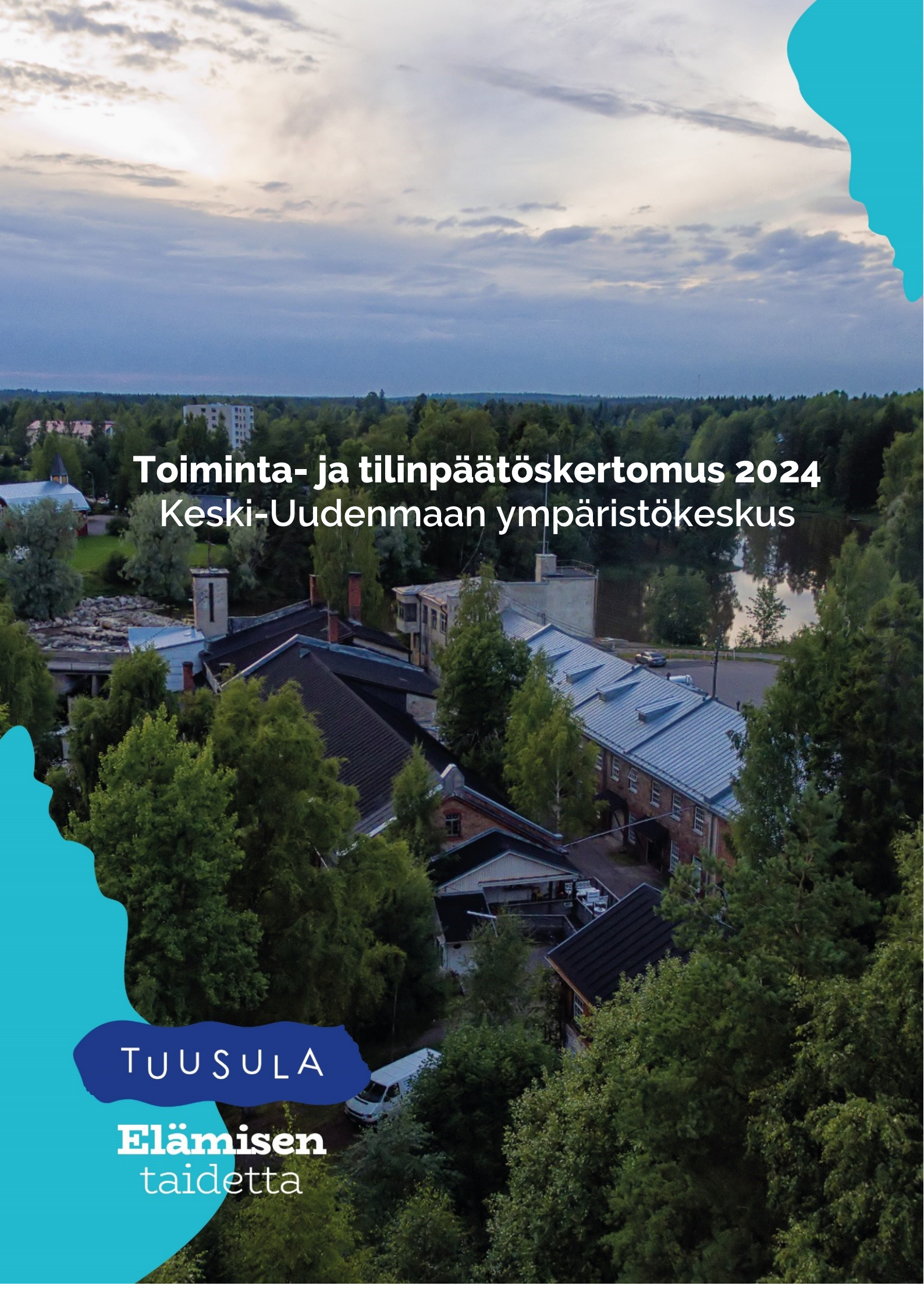

Toiminta- ja tilinpäätöskertomus 2024

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus

TUUSULA

Elämisen
taidetta

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus

Palvelualue

Vastuuhenkilö:

ympäristökeskuksen johtaja

Leena Sjöblom

1 000 €	TA- LOUS ARVIO 2024	TA- muu- tos	TA + muu- tos	Tot 2024	Tot-%	Poik- keama	Tot. 2023	Muutos-% 2023/2024
Toiminta- tuotot	4 906	4 906	4 906	4 813	98 %	-93	4 606	5 %
Toimintaku- lut	-4 906	-4 906	-4 906	-4 813	98 %	-93	-4 597	5 %
Poistot							-9	
Toiminta- kate	0	0		0		0	0	

Tuottojen
ylitys +
alitus -
Kulujen
ylitys -
alitus +
Määrien
ylitys +
alitus -

¹⁾Tuotot ovat plusmerkkisiä ja kulut miinusmerkkisiä

²⁾Poikkeama = Toteuma - TA+muutos

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus	TP 2023	TA 2024	TP 2024	Poikkeama
TULOSLASKELMA 1 000 euroa				
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	3 809	4 039	3 942	-97
Maksutuotot	795	867	862	-5
Tuet ja avustukset			8	8
Muut toimintatuotot	2		1	1
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	4 606	4 906	4 813	-93
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-3 388	-3 568	-3 551	17
Palvelujen ostot	-787	-892	-832	60
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-66	-90	-61	29
Muut toimintakulut	-356	-356	-369	-13
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-4 597	-4 906	-4 813	93
Poistot	-9			0
TOIMINTAKATE*	0	0	0	0

* sitova taso

	TA 2024	MTA 2024	Tot. 31.12.2024	Erotus	Tot.-%
Toimintatuotot	4 906 424	4 906 424	5 072 647	166 223	103 %
Toimintakulut	-4 906 224	-4 906 224	-4 813 140	-93 084	98 %
Poistot					
Toimintakate	0	0	259 507		

Ympäristökeskuksen positiivinen toimintakate merkitään siirtovelaksi ja palautetaan yhteistoimintasopimuksen mukaisesti sopijakunnille ottamalla huomioon kuntakohtaiset tulot ja menot palveluysiköittäin ja toimintoittain. Vuonna 2024 tapahtuneen virheen vuoksi osa yhteistoimintakorvauksista laskutettiin kunnilta väärän suuruksina. Järvenpäältä ja Mäntsälältä on laskutettu vuoden aikana vähemmän kuin talousarviossa päätetyt summat ja Keravalta ja Nurmijärveltä on laskutettu enemmän. Tuusulan maksuosuuksien osalta tapahtunut virhe korjattiin vuoden 2024 puolella muistiolla. Virheel-

lisesti maksetut korvaukset oikaistaan tilinpäätöksen yhteydessä siten, että kuntien liikaa maksamat yhteistoimintakorvaukset palautetaan ja liian vähän maksaneilta kunnilta peritään palvelusopimuksen mukainen summa.

Tasotuslaskelmalla toimintakate palautetaan alkuperäisen talousarvion mukaiseksi (0 €). Kirjanpitolietojen perusteella sopijakuntien maksuosuuksien palautukset (+)/lisämaksut (-) ovat seuraavat, sisältäen virheellisesti laskutettujen maksuosuuksien oikaisun.

	TA 2024	TP 2024	Virhe maksetuissa korvauksissa - maksanut liikaa + maksanut liian vähän	Tosiasiallinen palautus (+) / lisämaksu (-)
Järvenpää	808 594,46	732 915,76	+2 149,47	+73 529,23
Kerava	575 071,99	548 140,08	-20 066,97	+ 46 998,88
Mäntsälä	532 146,59	539 035,72	+8 047,84	- 14 936,97
Nurmijärvi	906 871,57	780 262,46	-1 096,50	+ 127 705,61
Tuusula	1 010 642,60	984 432,97	0,00	+ 26 209,63
Yhteensä	3 833 327,21	3 584 786,98	-10 966,15	+259 506,3855

Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen palvelualue sisältää seuraavat palveluysiköt:

- Ympäristökeskuksen hallinto
- Ympäristövalvonta
- Ympäristönsuojelu
- Terveysvalvonta
- Eläinlääkintähuolto

Toiminnan kuvaus ja tehtävät

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus huolehtii yhteistoimintasopimuksen mukaisesti Mäntsälän, Nurmijärven ja Tuusulan kuntien sekä Järvenpään ja Keravan kaupunkien ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon tehtävistä sekä muista sille hallinto- ja toimintasuunnitelmilla osoitetuista tehtävistä. Sopimuksen piirissä olevat palvelut tuotetaan laadukkaina ja taloudellisina sekä sisällöltään mahdollisimman tasapuolisesti.

Ympäristökeskus on visionsa mukaan näkyvä ja arvostettu asiantuntijaorganisaatio,

- joka on viranomaisena tasapuolinen ja luotettava,
- josta on helppo saada tietoa, neuvoa ja ohjeita,

- joka rakentaa yhteistyötä sidosryhmien kanssa,
- joka viestii aktiivisesti ja on helposti lähestyttävä, ja
- jossa on hyvä tehdä töitä ja kehittyä.

Olenaiset tapahtumat palvelualueella tilikauden aikana

Ympäristölautakunta kokoontui vuonna 2024 11 kertaa. Ympäristökeskuksen ohjausryhmä kokoontui neljä kertaa. Kehittämiskeskustelut järjestettiin kaikkien sopijakuntien kanssa.

Ympäristökeskuksessa selvitettiin sopijakuntien toimeksiannosta, voisiko kunnallisen pysäköinninvalvonnan järjestää yhteistyössä käyttäen järjestävänä organisaationa olemassa olevaa kuntien yhteistä ympäristökeskusta. Suunnittelun edetessä selvisi, että ainoastaan Tuusula ja Kerava olivat halukkaita yhteistyöhön, joten suunnittelu lopetettiin kesällä 2024.

Tuusulan kunta teetti ympäristökeskukseen sisäisen tarkastuksen vuonna 2024. Tarkoituksena oli selvittää,

onko ympäristökeskuksen toiminta ja talous sopijakunnille läpinäkyvä ja seurattavissa. Suositusten mukaan kuntien tulisi päivittää yhteistoimintasopimus ajantasaiseksi ja määritellä menettelyt, joiden mukaan sopijakuntien lausunnot huomioidaan talousarvion hyväksyntäprosessissa. Lisäksi ympäristökeskuksen tulisi tämentää hallinnon kustannusten muodostumista palvelusopimuksessa isäntäkunnan tukipalveluiden erittelyn tapaan. Mahdollisissa talouden sopeuttamistilanteissa tulisi etsiä ja toteuttaa pysyviä talouden hallintakeinoja.

Ympäristövalvonnassa oli vuoden 2024 aikana useampi henkilöstönvaihdos sekä virkavapaan sijaisuuksia ja henkilöstön perehdyttämiseen käytettiin paljon aikaa. Maa-ainestenoton kustannusten ja valvonnan osalta ympäristövalvonnassa aloitettiin kolmen ympäristötarkastajan maa-ainestiimin toiminta. Sillä pyritään parantamaan maa-ainestenoton luvituksen ja valvonnan virtausta sekä yhtenäistämään maa-ainestenottoalueiden valvontaa.

Ympäristövalvonta on jatkanut vuonna 2023 käynnistettyä työtä ympäristönsuojelumääräysten valmisteluseksi Tuusulan osalta ja tarkistamiseksi Mäntsälän osalta. Ympäristönsuojelumääräyksiä ei henkilöstövaihdosten vuoksi saatu suunnitellusti kunnille päätöksen tekoon vuoden 2024 aikana.

Ympäristönsuojeluyksikön hanketoiminta kasvoi vuonna 2024, ja käynnissä oli yhteensä kuusi vesistö-kunnostushanketta, kaksi luonnonsuojeluhanketta ja yksi ilmastohanke. Hankkeissa tehtiin konkreettisia ympäristön kunnostustoimia ja viestintää yhdessä sopijakuntien kanssa. Kuntien kanssa tehtiin tiivistä yhteistyötä mm. kaavoituksen tarpeisiin tilattavien luontoselvitysten ja hulevesisuunnitelmien sekä vesien tilan seurannan ja pohjavesien suojelun parissa.

Terveysvalvonnassa vuosi 2024 oli hyvin työntäyteinen. Terveysvalvonnassa tehtiin 1400 tarkastusta, mikä ylitti aiemmat vuodet. Samaan aikaan valvonnassa jouduttiin käyttämään myös pakkokeinoja, kuten määräyksiä, toiminnan keskeyttämistä ja uhkasakon tuomitsemista. Terveysvalvonta osallistui syyskuussa 2024 koko toimialuetta koskevaan talousveden häiriötilanneharjoitukseen. Häiriötilanteissa toimiminen ja ihmisten terveys- ja ympäristönsuojelu niissä on tärkeä osa terveysvalvonnan työtä. Vuonna 2024 terveysvalvonta osallistui häiriötilanteiden hoitoon, jotka koskivat Tuusulanjärven jätevesipäästöä syyskuun lopussa sekä talousveden laatuun liittyviä häiriötilanteita Tuusulassa (Kelatien ja Pakkasraitin alue) marraskuun lopussa.

Eläinlääkintähuollossa toiminta yhteisvastaanotolla on vakiintunut. Potilasmäärät ovat nousseet hieman edellisestä vuodesta. Eläinten hyvinvointia koskevien ilmoitusten määrä on myös lisääntynyt vuodesta 2023.

Olennaiset määrärahan ylitykset

Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen palvelualueen toimintakate on ennen sopijakuntien yhteistoimintakorvausten palautuksia 259 506 euroa positiivinen. Ympäristökeskuksella ei siten ole sitovuustason määrärahaylityksiä.

Ympäristökeskuksen yhteistoimintasopimuksen mukaan tulot ja menot kohdistetaan kuhunkin kuntaan niihin kohdistetun työpanoksen suhteessa. Terveysvalvonnan maksutuloja on kertynyt yli budjetoidun, ympäristövalvonnalla vähemmän. Ympäristövalvonnan osalta tulojen alittumiseen vaikutti merkittävimmin useat henkilöstövaihdokset, joiden vuoksi suoritteita syntyi arvioitua vähemmän. Maksutuottojen pienuuteen vaikutti myös se, ettei ympäristölautakunnan päätettäväksi saatu vuoden 2024 aikana maa-aines- tai yhteislupa-asioita, joiden maksutuotot ovat suuret. Tämä kohdistuu erityisesti Mäntsälään, jossa maa-aineis- ja yhteislupamaksutuotot ovat yleensä merkittäviä.

Ympäristönsuojeluyksikön ulkoisen rahan hankinta hanketoimintaa varten on ollut aktiivista. Lisäksi yksikössä oli joitain henkilöstövaihdoksia, joiden vuoksi palkkarojoja säästy.

Menopuolella muut toimintakulut, joihin sisältyy vuokramenot, ovat budjetoitua suuremmat. Henkilökulut ovat pysyneet budjetoidussa. Hallinnon menoja kasvattivat erityisesti koko ympäristökeskuksen henkilöstön työterveysmaksut (noin 500 euroa/työntekijä), jotka aikaisemmin on maksettu kunkin yksikön kustannuspaikoilta.

Eläinlääkintähuollossa nurmijärveläisten asukkaiden väheneminen eläinlääkärin vastaanotolla lisäsi tuusulalaisien ja keravalaisien suhteellista osuutta vuonna 2024 ja siten sekä Tuusulan että Keravan kustannuksia.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen Tuusulan Marianlinnassa työskentelevä henkilöstö siirtyy vuoden 2026 aikana työskentelemään kunnan palvelukeskukseen monitoimitiloihin muiden kunnan työntekijöiden kanssa. Siirtyminen omista työtiloista yhteisiin edellyttää jokaiselta sitoutumista yhteiseen tilaetikettiin sekä uudenlaisten työskentelytapojen omaksumista. Vuoden 2026 osalta tulee myös varautua suurempiin vuokratuloihin, sillä osan aikaa maksamme vuokraa kahdesta työpisteestä.

Lähiuosina valtio ohjeistaa järjestämään ympäristöterveydenhuoltoa yhä suuremmissa kokonaisuuksissa, mikä Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen osalta saattaa tarkoittaa esimerkiksi yhteistyötä Hyvinkään kaupungin kanssa.

Uuden eläinlääkintähuoltolain voimaantulo vuoden 2026 alussa vaikuttaa tapaan, jolla kunnalliset eläinlääkäripalvelut Keski-Uudellamaalla järjestetään.

Ympäristökeskuksen tavoitteiden toteutuminen vuonna 2024

1. Ympäristönsuojelun vesistön- ja luonnonsuojelutyö on aktiivista ja vaikuttavaa:

- Isojärven kunnostushankkeessa valmistui merkittävä, 5 hehtaarin laajuinen vesiensuojelukosteikko kuormituksen vähentämiseksi.
- Hiiliviljely Keski-Uudenmaan kuntien vuokrapelloilla -hankkeessa laadittiin kasvukuntosopimus pohja kunnan ja vuokraviljelijän välille, ja peltojen kunnostuspilotti käynnistettiin Nurmijärvellä.
- Tuusulanjärvi-hankkeessa hoitokalastettiin 40 000 kg särkikalaa järven ravinnetasojen alentamiseksi.
- Hankkeissa järjestettiin tai oltiin mukana yhteensä 10 kuntalaistapahtumassa ympäristönsuojeluteemoilla.

2. Ympäristövalvonta kehittää suunnitelmallista valvontaa

- Olemassa olevat suunnitelmallisen valvonnan käytännöt tarkastukselle valmistautumiseen, itse tarkastukseen ja tarkastuksen jälkeen tarvittaviin toimiin koottiin yhteen jatkotyöstämistä varten.

3. Terveysvalvonta säilyttää toimintakykynsä haasteellisessa toimintaympäristössä

- Terveysvalvonnassa on ollut eläköitymisiä. Seuraajien rekrytoinnit ja perehdytys saatiin hoidettua aikataulussa, mikä lisäsi työmäärää.
- Asiakastietojärjestelmän asiakkaiden (noin 1700 kpl) laskutustiedot muutettiin omana työnä järjestelmätoimittajan muuttuessa. Tarkastustyö sujui kuitenkin lähes suunnitelman mukaisesti.

4. Ammattimaisen ja laajamittaisen eläintenpidon valvontaa kehitetään.

- Alustava kartoitus ammattimaisen ja laajamittaisen eläintenpidon valvontakohteista on laadittu.

5. Kunnallinen pysäköinninvalvonta vakiinnutetaan osaksi ympäristökeskuksen toimintaa:

- Järvenpää ilmoitti, ettei lähde mukaan yhteistyöhön, joten hankkeen valmistelu lopetettiin

6. Toimimme yhdessä muiden viranomaisten, sopijakuntien ja muiden sidosryhmien kanssa:

- olemme koonneet pelastuslaitosta varten kuntien jälkitorjuntaviranomaisten yhteystiedot ja informoineet kuntia jälkitorjuntaviranomaisen tehtävistä.
- Osallistumme sopijakuntien valmiusjohtoryhmiin ja erilaisiin valmiusharjoituksiin.
- Osallistumme alueelliseen turvallisuuden ja sote-varautumisen foorumiin.

7. Kehitämme ympäristökeskuksen asiakastyötä

- Hallinnon työt sujuvat, yhteistyö yksiköiden kanssa toimii ja sisäinen palaute on positiivista.
- Terveysvalvonnan asiakastyytyväisyys on korkea. Säännöllisen valvonnan kohteille lähetetyn kyselyn tulokset asettuivat 4-5 välille asteikolla 1-5.
- Ympäristökeskuksen sosiaalisen median päivitykset ovat saavuttaneet suuremman yleisön: kattavuus kasvoi 168 % vuonna 2024 edellisvuoteen verrattuna, erityisesti paikallisissa suurissa ryhmissä jaetuilla sisällöillä.

8. Ympäristökeskuksen henkilökunta voi hyvin

- Henkilöstökyselyssä mitatut työkyky- ja työn imu- indeksit ovat hyvällä tasolla ja nousseet edellisestä vuodesta. Suositteleeindeksi (arvot välillä -100 - +100) on noussut hiukan 8→19
- Ympäristökeskuksen henkilöstö kokoontuu yhteisiin toimistokokouksiin 3-4 krt vuodessa ja järjestää yhteisen työhyvinvointipäivän.
- Uusien henkilöiden perehdyttämiseen osallistuu koko työyhteisö.
- Yksiköissä kehitetään toimintatapoja, lisätään tiimi/parityötä ja käydään kuormittavia asioita läpi oman työyhteisön kanssa.